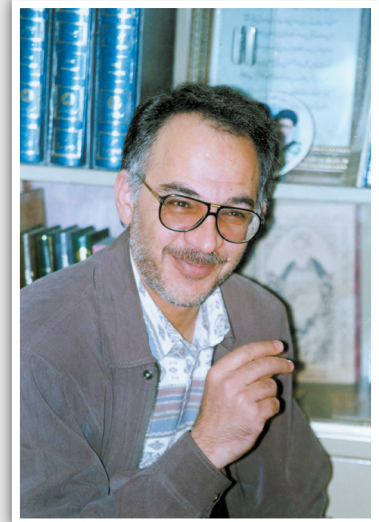

رسانه کارگردانان

قیامت
فلاش بک است

علیرضا محمودی

در هر ۳ فیلمی که از سیف‌الله داد کارگردان فقید در تاریخ سینمای ایران باقی مانده، گذشته به شکل‌های مختلف در زمان حال مؤثر است. «زیر باران»، «بازتاب یک رویداد در روزهای انقلاب در سرنوشت قهرمان نقطه عطف روایت می‌شود، در «کافی مانگا»، هویت یک شخصیت در گذشته اساس درام روانی شخصیت اصلی است که در متن یک عملیات نظامی انجام وظیفه می‌کند و در «بازمانده»، تاریخ اشغالگری یک ملت و از هم پاشیدن یک خانواده اصل تخصص قطب‌های درام را شکل می‌دهد. اجل به داد مهلت نداد تا فیلم‌های بیشتری بسازد تا رویکردهای دیگری از او به گذشته و تاریخ را در فیلم‌های بعدی تماشا کنیم، اما در همین ۳ فیلم که بارها دیده شده‌اند، می‌توانیم کارگردان از دست رفته را در راه تلاش برای ایجاد حافظه در امانتیک برای داستان‌های خانوادگی، جنگی و تاریخی تماشا کنیم. این حافظه روایی برای فیلمسازی که دلبسته الگوهای ژانری بود مانند هوا برای پرنده و آب برای ماهی بود.

سیف‌الله داد به شکل غریزی فیلم داستانی را از طریق قراردادهای ژانر در فیلم‌های کلاسیک هالیوود می‌فهمید. بنیاد روایی فیلم‌هایش را از الگوی رایج تریلرهای خانوادگی، جنگی و تاریخی که در استودیوها و فیلمسازان استودیویی بارها تجربه و تکرار شده، انتخاب می‌کرد. فیلم‌شناسی، فیلم‌بینی و قدرت تحلیل الگو در فیلمنامه‌نویسی و توانایی او در کار با دوربین و ایجاد میزانشن بر مبنای تقسیم روایت به سکانس و تقسیم سکانس به پلان (دکوپاژ) در کارگردانی برجسته است. گذشته برای چنین رویکردی مانند تحول برای شخصیت، زیر متن برای روایت و مضمون برای جهت‌دادن به برخورد شخصیت‌ها بود.

داد در ۳ فیلمش آدم‌ها را در رابطه با گذشته‌شان تعریف می‌کند و زمان حال را رستاخیزی برای گذشته می‌داند. با دیدگاه دینی که کارگردان در هر ۳ فیلمش بروز می‌دهد، هر فیلم قیامتی است برای گذشته‌ای که هیچ وقت بدون عدالت فراموش نمی‌شود. قیامت یک فلاش بک از ازل تا ابد است و فیلم‌های سیف‌الله داد فراخواندن گذشته برای معاد بود. او به این اصل ایمان داشت.

ایستگاه پایانی فجر ۴۴ در تالار وحدت

حضور خفاگیر کننده مسعود پزیشکیان در مراسم اختتامیه از نکات جالب توجه مراسم اختتامیه بود

عکس نوشت

صحنه‌ای که تکرار نشد

این عکس را حامد خورشیدی، عکاس روزنامه همشهری، عصر ۲۲ بهمن ۱۳۹۸ در سالن برج میلاد گرفته است. اختتامیه سی و هشتمین دوره جشنواره فیلم فجر که جایزه بهترین فیلم به «خورشید» ساخته مجید مجیدی، رسید. نخستین خیر رسمی جشنواره چهل و چهارم همراه با خبر غیبت فیلم «غذای نیمروز» منتشر شد. با توجه به سابقه پر جایزه فیلم‌های این کارگردان در جشنواره فیلم فجر، اگر فیلم مجیدی در جشنواره امسال بود، بدون شک این صحنه به شکلی تکرار می‌شد. مجید مجیدی با ۴ سیمرغ کارگردانی در جشنواره فیلم فجر، رکورددار این جایزه است. فیلم‌های بچه‌های آسمان، پدر، باران و خورشید، سیمرغ‌های کارگردانی را برای مجید مجیدی ثبت کرده‌اند.

